

Figyelmeztetés

Vigyázz, Férfi, ha lelkem kell neked!

Óvatosan közelítsd a keskeny peremet,

Mi szívem poklát határolja,

Mert utána hiába vádolja

Szavad a napot,

Hívhatsz Istent, ördögöt, papot,

Nem ment meg senki téged,

Hogy gúzsba kössenek a rímek..

Ha lelkem kell, múzsám leszel,

Mindegy az, hogy mit is teszel,

Hogy menekülj, esély már nincs,

Befon téged rímbe zárt kincs,

A szó ereje, kép hatalma,

Rád szívem jelét kaparja,

És versbe öntve

Már örökre

Lenyomat leszel

Az élet pergamenjén.

1. ülés – Avagy hogyan kerültem a kanapéra

Ülök a kanapén, ő rám pillant a tipikus szemüvege mögül, és két perc türelmet kér. Tőlem, akinek lételeme a türelmetlenség és az akaratosság. De a szándékosan jellegtelenre dekorált szoba és a szögletes szemüveg hallgatásra kényszerít. És én, aki mindig mindent azonnal akar, és nem hajlandó várni, néma csendben figyelem, ahogy az előző páciens kartonján dolgozik még.

Kényelmetlenül ülök. Ez az a gondosan tervezett kanapé, ami sokkal kényelmesebbnek látszik, mint amilyen valójában. A hátam nem tudom megtámasztani, a lábamat meg csak nem húzhatom magam alá.. Mi lenne, ha nemes egyszerűséggel felállnék, megköszönném a kétpercnyi rám nem figyelést, és hazamennék innen? Ha kell, azt a két percet ki is fizetem, háromszázharminchárom forint, adok neki háromötvenet, és a maradékból meg veszek valami szexi cuccot magamnak. Egyébként sem értem, hogy mit keresek itt tulajdonképpen. Elküldtem pár verset egy barátomnak, aki ide jár, elhozta megmutatni – szerintem dicsekedni akart – ez a pápaszemes doki meg berendelt magához azzal a felkiáltással, hogy mély depresszióban szenvedek. Segíteni akar nekem óránként tíz rongyért. (Ha valaki annyira jó matekból, mint én, mármint semennyire, is ki tudja számolni, hogy kicsivel több, mint kilencezer-ötszázból már egész jó fűzöt lehet venni.)

Ebből kezd elegendem lenni. Már éppen veszek egy nagy levegőt, hogy akkor én most balra el, amikor félreteszi a dossziét a kezéből, felveszi a tipikus mostfigyelekÖnre jellegű testtartást, és megszólal:

- *Hogy van?*

Milyen elmebeteg egy kérdés ez?! Jól vagyok, nem fáj semmi, csak a hátam a túldesingolt kanapéjától és a lábam a túsarkúban. Ő hívott ide, ha szerinte problémám van magammal, akkor mondja meg, hogy mi az, és engedjen haza. Csak előtte adjon altatót, mert hetek óta

nem tudok aludni. Nincs nekem semmi bajom, csak kicsit bonyolult az életem. De az másnak is az, és mégsem rohan dilidokihoz vele..

- *Köszönöm, jól.*

Hülye kérdésre hülye válasz. Nem gondolhatja komolyan, hogy pont neki fogom elmesélni, hogyan lett romhalmazz minden, ami korábban a mintaéletem volt.. Hogy aztán később előadás legyen belőlem valami komolyan vett pszicho-konferencián, persze a személyiségi jogaimat gondosan tiszteletben tartva.

- *Ezzel nem értek egyet. Ön nincs jól, tisztán tükrözik a versek, amiket olvastam Öntől. Azt hiszem, kicsit mélyebben kellene megvizsgálnunk az állapotát, mert nagy valószínűséggel nagyobb a baj, mint ahogy az első pillanatban látszik.*

Ilyen nincs. Szerintem belém akarja beszélni az elmebajt. Mi vagyok én, hogy elemezni kelljen, egy költemény? Hallgatók, nézek rá, és nem értem, egyszerűen nem értem, hogy miért kell ez most nekem. De ha már ennyit fizetek a semmiért, legalább megdolgoztatom.

- *Melyik versemre gondol?*

Ez jó, nézzük emlékszik-e rá egyáltalán. Garantáltan nem, szinte biztos vagyok abban, hogy egyszer átfutotta őket, és kapva-kapott az alkalmon, hogy egy újabb jól fizető ügyfele lehet. Azt hiszem, a dilidokik hiénák. Mások nyomorán akarnak meggazdagodni, és közben úgy tesznek, mintha a másokon segítség lenne a hivatásuk. Pont, mint a kurvák...

Nahát, ez a doki lehet, hogy nem a prosti kategória? Benyúl egy másik mappába – ez lenne az enyém? Micsoda megtiszteltetés, saját dossziém van nála.. kicsit meghatódom – és elővesz egy papírt. Szótlatlanul a kezembe adja, hogy olvassam el. Micsoda? Én? Soha nem olvasom újra a verseimet, mert mindig a saját fájdalmamat rágom meg újra.

*Kis skizofrén tündér,
Miért vagy magányos?
Áramlik körülötted
Az egész mocskos város;
Légy boldog, súgja füledbe
A másik, az elnyomott hang:
Érted kondult nem is oly rég
A násszal ékes harang,
Nézd, ahogy terveid
Mind valóra válnak,
Temesd mélyre benned
Írmagját a vágynak...

Szegény skizo-tündér
Csak ül és hallgatja:
Vér csordul vésett ajkáról,
Kínjában úgy harapja.*

Hüha. Ezt én írtam? Na, akkor még egyszer nekifutok. Pedig igen, ezt én írtam. Van dátum is alján, fél évvel az esküvőm után született. Hm. Pedig úgy emlékszem, akkor boldognak illett volna lennem, friss ifjú feleségként. Bevillan egy kép, ahogy a szobában lóg fejjel lefelé a csokrom, szárítás céljából, és állandóan nekimegyek a himbálózó gyöngyfüzérnek.. Mit mondjak neki? Hogy pillanatnyi fájdalmat írtam ki magamból, és utána elmúlt, félretettem a polcra, és nem bántott többé? Tényleg nem bántott? Néz rám, és várja, hogy kommentáljam, elmagyarázzam neki, hogy miről szól, elemezzem neki a saját kínomat, azt, hogy

futóhomokra építettem egy házasságot, amit tulajdonképpen nem is akartam, csak sodródtam az árral és igyekeztem megfelelni az elvárásoknak, és végigmenni a saját gondosan megszerkesztett terveim útján.

- *Nos, mit érzett, amikor a verset írta?*

Mit éreztem? Magányt egy házasságban, azt, hogy a férjem gondosan nyesegeti rólam mindazt, ami szerintem nem rám való, azokat a gondolatokat, érzéseket, rezdüléseket, amik szerintem nem illőek egy tisztességes fiatalasszonyhoz. Vágyat, szenvedélyt, tüzet, önbecsülést és női öntudatot. De ezt nem fogom elmondani neki, helyette ránézek nagy, ártatlan szemekkel, és közlöm, hogy régen volt, már nem emlékszem rá. Azt hiszem, ezzel megúszom, de úgy látszik, valamit csak felszedett magára tapasztalat gyanánt, mert nekem szegezi a következő kérdést.

- *És mit érez most, hogy újra elolvasta?*

Uhh. Na, erre most mégis mit kellene mondanom? Hogy pofon vert az érzés, hogy hozzá sem kellett volna mennem? Hogy a házasságom négy éve alatt látszatboldogságban éltem? Hogy kristálytisztán újra éltem azt a fájdalmat, amit akkor éreztem, amikor megírtam ezt a pár sort, rímekbe szedve? Hogy az egész elmúlt majdnem tíz év egy hatalmas kudarc, amiről ráadásul nagyon sokáig tudomást sem voltam hajlandó venni? Inkább nem mondok semmit. Felállok, leteszem a tízezrest az asztalára, és megköszönöm a rám szánt idejét. Már a kilincsen van a kezem, amikor utánam szól:

- *Akkor holnapután 10-kor várom.*

Mivan??? Jöjjenek vissza? Én? Ide? Mégis, miért? És elkezdem fogalmazni magamban, hogy köszönöm, de nem látom értelmét, mert még altatót sem adott, bár nem is kértem, de tudnia kellett volna, hogy szükségem van rá, amikor kicsúszik a válasz a számon:

- *Itt leszek.*

És hirtelen már tudom, hogy igen, jönni fogok, mert kell, mert egyedül nem tudok lemenni a saját poklomba, kell segítség, valaki, aki fogja közben a kezem, és szól, ha rálépnék közben Lucifer farkára.

2. ülés – Nő születik – a vajúdás

Nem is olyan kényelmetlen ez a kanapé. És új szemüveg van a dokin, legalábbis másik, mint a múltkor volt. Rutinosan leülök, még mindig túsarkúban és elegánsan, mintha a kiskosztüm páncél lenne. Elvégre a Lovasi is megénekelte, hogy „Kiskosztüm vagy öltöny Mindegy csak ne csöpögjön A véred a kőre...”. A hátam egyenes, hasam behúzva, a kosztüm alatt a fűző tartást ad. Női tartást is. És bár nem valós a magabiztosságom, de látszat fontos, még mindig.

- *Hogy telt az elmúlt két napja?*

Megint idióta kérdés, de ha belegondolok.. Ültem a saját romjaimon, olvastam alvás helyett, kínomban önkielégítettem, hátha attól el tudok aludni. Nincs az a korrektormennység, ami elfedné a szemem alatti karikákat. De levettem a telefonomból a nevéhez rendelt egyedi csengőhangot, kivettem a gyorshívó-listából, és már nem akarom minden percben felhívni. És közben nem értem, hogy miért hiányzik ennyire, hiszen már világosan látom, hogy nem szerettem, nem volt szerelem. Fontos volt, mint ember, de nem szerelem volt. Csak akkor miért hiányzik ennyire? Hány házasság szól vajon a megszokásról, kényelemről, arról, hogy egymásnak, mint két berendezési tárgy, az élete részévé válunk?

De a doki néz rám, és választ vár. Megkapja.

- *Köszönöm jól.*

- *Írt azóta verset?*

Mármint mit mióta? Tizenöt éves korom óta írok verseket. Azóta, hogy először nyitotta ki a szemét a bennem lakó nő. Gyermekszerelmek voltak korábban is, de az első pillanat, amikor igazán feledkeztem bele egy barna szempárba, és először csapott ki az én szememből a láng: az szülte meg belőlem az első verset.

*Vacognak az ónon kövek
Toppanó talpam alatt,
Apróra húzza össze magát
A hidegben a kopott fapad.*

*Zsoltár dala cseng a fülbe,
Ezeréves könyörgő szavak,
Monoton hangon mond régi imát
A didergő ajkú pap.*

*Felnézek, és ismeretlen
Arcok néznek: arcátlan
Mód mit keresek gyermekként
Az aggkorú templomban,*

*És egy szempár beleakadt
A hidegtől szűkülő szembe,
És nyújtózott egy nagyot a nő
És felébredt a gyermekben,*

*Várt rá a még ismeretlen,
De ösztöntől ismert táj,
Tűzbe vetett, már hamvadó
Valaha volt ártatlan báj,*

Mert felébredt a nő, ki szunnyadt

Tizenöt hosszú éven át

Így teremtetten Isten háza,

És egy szempár egy Évát.

Nem veszem észre, ahogy elfátyolosodik a szemem az emléktől, és azt sem, ahogy valami meghatározhatatlan, sejtelmes félmosoly lopakodik az arcomra. A dokinak természetesen feltűnik, de nem szól, csak néz, és hagyja, ahogy önterápiaként elmerülök az emlékben.

Valami családi banzáj volt, keresztelő. Nem voltam egy templombajárós, azt sem tudtam, mit kell ott csinálni, csak ültem a fapadban, néztem az erezetet, és szép vagy nem, de unatkoztam. A gyerek nyikorgott, én meg felnéztem és egy kicsit megállt az idő, és elmúlt a hideg. Miért van minden templomban fogvacogtató hűvös? Hogy a nép azt higgye, hogy a lelke reszket, pedig csak a test fázik?

Ájtatosság vége, gratulációk (mihez is?), de az én szemem körbejár. Keresi a barna szempárt, ami meggyújtott valamit, amitől felébredt bennem a nő. Persze, ahogy az lenni szokott, lévén az én életem sem akkor, sem azóta nem igazán a tündérmese kategória, nem találtam, és ha találtam volna is, sem tettem volna semmit. Mivel nem tudtam, hogyan kell, és mit kellene.. odamenni egy hozzám képest felnőtt férfihez, hogy szia itt vagyok?

Ennél már akkor is büszkébb voltam, de mosolyogva, megváltozott tudatállapotban indultam tova az ünneplő tömeggel. Akik egyébként a családom voltak.

A díszebéden csak annyira voltam elvarázsolva, hogy ok nélkül az ölembe öntsem a levest, eltörjek egy poharat és elfelejtsem a zsírúgyerek nevét, jókora felháborodást okozva ezzel.

Így utólag már szép az emlék. Akkor, egy tizennégy éves kamaszlány lelkében viszont elég rendesen felbojduzott minden. Főleg akkor, mikor egy hétnyi rózsaszín ábrándozás után ismét láttam a szempár tulajdonosát – a menzán. Magas volt, vagány, nagyszájú, és én megint levesben fürödtem. Finnyás vagyok, nem kicsit, de onnantól fogva eljártam ebédelni és kínoztam magam a konyhásnéni látványával, akinek csak addig volt tiszta a karja, amíg beleért a savanyúuborkás üvegbe.

Aztán ahogy egy nap száguldoztam az iskola folyosóján, egy elegáns mozdulattal felkenődtem valakire, aki szembejött. És onnantól megint nem jártam ebédelni, mert a világ kicsi, az iskola sem túl nagy, és minek forgassam először a számban, aztán a gyomromban a nemfinom finomfőzeléket, ha a suliban is láthatom őt.

Természetesen nem vett észre. Természetesen, észre sem véve csöppent ki az első vers az ujjaim alól. Aztán szép csendben elmúlt a dolog, amit azért szerelemnek nem neveznék.

A doki, amíg én az emlékek árján úsztatom magam, néz csendben. Szó a számat nem hagyja el, nem tudnék még beszélni. És amilyen amatőr, nem is kérdez, pedig lehet, hogy könnyebb lenne, ha kérdésekre kéne felelnem, elvégre millió interjút ültem én már végig, az asztal mindkét oldalán.

Vigyázz, mint kívánsz, a végén még teljesül. Arcbatolja a kérdést.

- *Mit érez, amikor ír?*

Komolyan mondom, ez a dilidoki képtelen kérdéseket tesz fel nekem. Majdnem olyan, mintha megkérdezné tőlem, hogy mi a szerelem. Amikor verset írok, az hasonló, mintha hánynék. Szorítja a gyomromat az érzés, fémes íz van a számban, először csak egy-egy képet, rímet öklendezek fel, aztán jön megállíthatatlanul, és csak írom le a sorokat egymás után sorban, javítás, módosítás nélkül. Lesz belőle valami, jó vagy rossz, szép vagy büzlően őszinte, és ott marad. Vagy egy fájlban, vagy papíron.. És ha nem tudom leírni, akkor visszanyelem, és mar tovább, míg el nem kezd vérezni a metaforikus gyomor. Olyan, mint az epe. Pedig epét hányni sem jó.. émelyítően keserű, az íz emléke pedig sokáig kísért.

És ezt el is mondom neki. Azt hiszem, besokkoltam vele egy kicsit. Figyelembe véve, hogy ez volt az első összefüggő szövegem magamról, mert eddig csak hallgattam és sablonos kétszavas válaszokat adtam, valószínűleg mást várt. Szép költői képeket, ha már a verseimmel kezdjük a belső világom darabokra szedését, ehelyett kapott egy röpke elemzést az epehányásról. Nem erre számított. De dolgozzon meg a pénzéért, ha már egyszer fizetek neki, és nem keveset.

- *Végre megnyílt kicsit. Mindig ilyen zárkózott?*

Most jött el az a pillanat, hogy szívem szerint felszólítanám, adja vissza a diplomáját. Hülye ez??? Én vagyok zárkózott, mikor minden egyes túske verssé válik belőlem? Mikor úgy adom ki magamat, ahogy csak versben lehet? És engem tart zárkózottnak. Azért, mert nem azzal kezdődnek az üléseink, hogy elmesélem, mi történt az elmúlt pár napban? Mert nem zokogok, őrjöngök és káromkodok, csak ülök elegánsan, egyenes háttal, és sablonválaszokat adok sablon-kérdésekre? Különb is, ez csak a második alkalom, hogy itt vagyok. Vajon minden egyes ülésnél másik szemüveg lesz rajta? Azon morfondírozom, hogy tényleg rossz-e a szeme, vagy csak elbújik az üveg mögé, hogy belé aztán ne láthasson senki. Hiszen én is hordok szemüveget, leginkább akkor, ha el akarom rejteni a tüzet, ami a szememben ég. Vagy okosabbnak akarok látszani, mint ami vagyok, mesterséges intelligencia gyanánt.

Elegem van, haza akarok menni. Pénz az asztalra, új időpont, altatórecept, amit tudom, hogy nem fogok kiváltani. És megkér, hogy ne írjak a legközelebbi találkozónkig. Tiltsd meg a szélnek, hogy fújjon.

3. ülés - Émelygések

Késik. Itt ülök, a kiskosztüm helyett nadrágban és felsőben. A fűző kell, támaszt ad nekem, de ez az a hely, ahol nem kell elegáns páncélba bújnom, mert itt nem bántathat senki. Csak én magamat, de azért jöttem el újra, hogy lesétáljak a pokolba és megnézzem, hol töltöttem az elmúlt tizenöt évemet.

Úgy jövök ide, mintha hazajönnék. Ami nem nehéz, figyelembe véve azt az egyszerű tény, hogy jelenleg nincs otthonom.. lakás van, ahol lakom, albérlet, amiért fizetek, de a gondosan felépített, kialakított otthonom már nincs meg. Otthagytam, amikor romba dőlt a házasságom, és bár a ház még áll, az otthon már csak törmelék. Pedig ezért a helyért is fizetek, és azért is, hogy meghallgassa valaki a ki nem mondott gondolataimat.

Kiváltottam az altatót. Nem értem azokat az embereket, akik rá tudnak szokni. Aludni ugyan változatlanul nem tudok, viszont korrekt zombi lettem tőle két napra. A harmadik éjszaka már nem vettem be, az álmatlanságomon nem segít, akkor legalább nappal legyek normális. Persze erre is biztosan azt fogja mondani, hogy nem a megfelelőt írta fel, próbáljunk meg egy másikat. És majd szépen gyűlnek otthon a szinte érintetlen altatós dobozok, míg egy rossz pillanatomban el nem nassolom az egészet egyben. Hát inkább nem. Bár egy barátom azt mondta, szerinte nem vagyok szuicid alkat. Hát hogyné. Szerintem meg nem ismer, és addig jó neki.

Tényleg nem jön a doki? Pedig most lenne mit mondanom.. arról, hogy hogyan telnek a napok, hogy miért nem tudok aludni, és hogy volt már ilyen az életemben, és sok whisky-vel azt az időszakot is túléltem. Pedig akkor azt hittem, belehalok. Öt év után, a lemondott esküvő keserű ízével nem volt más megoldás, mint elmenekülni a nagyvárosba, ahol kétmillió ember között voltam igazán magányos. És akkor sem tudtam aludni, mert nem volt mellettem, és ha el is aludtam nagy nehezen, arra ébredtem, hogy nem hallom, ahogy levegőt vesz mellettem.. és mikor félálomban rádöbbszem, hogy nem esett baja, csak épp más mellett alszik, rutinosan nyúlt a kezem az ágy mellé készített whiskys üvegért. Fájdalomcsillapító volt az alkohol, a marihuána és a sok vadidegen pasi is..

Nah, csak ideért. Most először láttam meg a dokiálarc mögött az embert. Szép ez a szemüveg is rajta, ez a harmadik alkalmunk és a harmadik okuláré is. Sietett, és zavartnak tűnik. Kérdezzem meg tőle, hogy akar-e beszélni róla? Leül és néz. Miért néz? Nem vagyok se szép, se kedves.

- *Tud aludni már?*

Úgy nézek ki??? Akkora táskák vannak a szemeim alatt, hogy Amerikába költözhetnék annyi cuccal, amennyi belefér. Törzsvásárló lettem a drogériában, nagytételben fogó a korrektor, de csak öt méteres távolságból hatásos, közelebbről megnézve a fejemet viszont csak a vakolat látszik, én nem.

- *Betartotta, amit megbeszéltünk?*

Hát hogyne. Nem írtam egy sort se, ahogy kérte. Csak szerződéseket, de az nem számít. Igaz, hogy emiatt tiszta görcs a gyomrom, rímeket bőfögök fel, de visszanyelem, viszont így meg keserű a szám, és fáj mindenem. Émelyítenek a meg nem írt verseim, de legalább szót fogadtam.

Már épp nyitja a száját, hogy feltegye a következő kérdését, amikor felállok, odasétálok az asztalához, elveszek egy papírt meg egy tollat, és szótlánul háyni kezdek. Verset. Eddig bírtam, és nem lett szép az eredmény. Mondjuk, ha nem késik el, és nem érzem 20 percen keresztül, ahogy bámulnak a krémszínűre festett falak a jellegtelen szobában, valószínűleg nem leszek rosszul, miután befut.

Sajnálom, hogy végig kellett néznie, ahogy görcsbe rándult gyomorral öklendezem ki magamból az egyedüllét érzését.

Falak bámulnak vizenyős szemekkel,

A csend némán üvölt a zajban,

Áthazudott évek lassan gyűlnek körém,

Lassú percként állva bosszút rajtam.

Üres az este és üres vagyok én is,

Amputált múltam se fáj már igazán,

Nincs könny és nincs már üvöltés sem,

Csak a halott szemek a szobám falán.

Nem mondok semmit, nem kérek bocsánatot sem illetlen viselkedésemért, miszerint egy úrinő nem tesz ilyet. Csak odaadom neki a papírt. Leveszi a szemüveget, és elkezd olvasni. Közben csóválja a fejét, de nem szól semmit. Aztán vontatottan elbújik az üveg mögött újra, leteszi az összemocskolt papírdarabot, és rám néz fáradtan.

- *Maga nem depressziós. Magának összetört a szíve. Miért engedte meg?*

Mit képzél ez magáról? Hogy kérdezhet ilyet, hogy miért engedtem összetörni a szívemet? Mert az csak úgy működik, hogy nem hagyom? Ember, észre sem vettem, mikor zúztak szét! Egyszer hirtelen feltűnt, hogy darabokban vagyok, és mezítláb lépkedek a cserepeken. És már nem csak a szívem vérzett, hanem a talpam, a büszkeségem, az ujjaim, a szemem is.. Meg egyébként is, ez nem doki, hanem kuruzsló. Orvos ilyet nem is mondhat. Kérek csodaszert, ami pillanatragasztóként nyom nélkül összeragaszt, és újra én lehetek.

Helyette házi feladatot kapok. El kell búcsúznom a volt férjemtől, írásban, de nem versben. És a legközelebbi alkalomra magammal hozni. Tényleg azt akarja, hogy egyedül másszak bele magamba mélyre? Félek...

4. ülés – A próza is fáj

Nincs korrektor a szemem alatt. Nem mintha nem lenne rá szükség, de napszemüveg jól álcáz. És nem árt, ha látja a dilidoki, hogy mi lett az eredménye annak, amit kért. Mert most nem lila karikák, hanem vörös duzzanatok díszítik valaha volt szép szemeimet.

Lemásztam a pokolba. Egyedül. Néha megbotlottam, és orra estem, de szerencsém volt, és nem tört be. Néha parázson lépdeltam, máskor jégcszilánkos vízben. És az orromban azóta is ott van a bűz. Égett bőr, alvadt vér és a genny szaga.

Hánytam tőle. Nem verset, hanem emlékeket. Vettem egy nagy levegőt, és gumikesztyű nélkül turkáltam a saját hányadékomban, mozaikokat illesztettem és ragasztottam könnyekkel.